

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Преамбула

Білоцерківський національний аграрний університет (далі – Університет) визнає дотримання норм етичної поведінки всіма членами університетської спільноти важливою передумовою успішного виконання своєї місії – підготовки висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців нового покоління для сфери аграрного виробництва шляхом надання освітніх послуг відмінної якості, дотримання високих стандартів у викладанні, науковій і професійній діяльності.

Керуючись Законом України «Про вищу освіту», Великою хартією європейських університетів, Бухарестською Декларацією етичних цінностей і принципами вищої освіти в Європі, Статутом та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету, університетська спільнота Білоцерківського національного аграрного університету на Конференції трудового колективу ухвалила «Етичний кодекс університетської спільноти Білоцерківського національного аграрного університету» (далі Кодекс).

Кодекс розроблено на основі українського та світового досвіду моральної нормотворчості з урахуванням пропозицій трудових колективів структурних підрозділів колективу Університету та погоджено з органами студентського самоврядування, профспілкової та інших громадських організацій.

1. Сфера дії Кодексу

Кодекс визначає базові цінності, моральні принципи й стандарти етичної поведінки, які поширюється на всіх членів університетської спільноти – науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників, адміністрацію Університету та його структурних підрозділів, студентів, аспірантів, докторантів, слухачів відділення довузівської підготовки та Інституту післядипломного навчання, навчально-допоміжний персонал, фахівців-практиків, які залучаються до освітнього процесу.

Від членів університетської спільноти очікується дотримання норм Кодексу у взаємовідносинах з зовнішніми партнерами Університету та широкою громадськістю.

2. Етичні принципи Університету

Загальним моральними принципами, якими мають керуватися члени університетської спільноти, є:

- *Принцип законності.* У своїй діяльності члени університетської спільноти мають дотримуватися законодавства і стимулювати до цього інших.

- *Принцип чесності та порядності.* У навчальній та викладацькій діяльності, у наукових дослідженнях, у практичній роботі тощо представники університетської спільноти зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень.

- *Принцип справедливості.* У взаємовідносинах між членами університетської спільноти важливим є неупереджене ставлення один до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності.

- *Принцип взаємної довіри.* Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності може бути вкрадено, кар'єру спаплюжено, а репутацію підірвано.

- *Принцип компетентності й професіоналізму.* Студенти та працівники БНАУ зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі та навчанні.

- *Принцип відповідальності.* Члени університетської спільноти беруть на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконання взятих на себе зобов'язань. Бути відповідальним означає протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і бути прикладом для інших.

- *Принцип партнерства і взаємодопомоги.* З метою підвищення якості освітніх і дослідницьких результатів представники університетської спільноти орієнтуються на партнерську взаємодію.

- *Принцип взаємоповаги.* Повага в університетському середовищі має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї.

- *Принцип прозорості.* Для уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської спільноти усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, мають бути прозорими.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою добросовісності всіх без винятку членів університетської громади.

3. Етичні норми діяльності членів університетської спільноти

3.1. Загальні етичні норми:

- дотримуватись вимог чинного законодавства України, нормативних актів Університету та загальноприйнятих правил поведінки;

- шанувати історію, традиції, ім'я та символіку Університету;
- сприяти ефективній діяльності Університету, підтриманню його позитивного іміджу та репутації;
- дотримуватись норм мовного етикету та правил ділової письмової й усної комунікації;
- дотримуватись норм академічної доброчесності, зокрема утримуватись від списування, плагіату, фальсифікації та/або допомоги іншим у таких діях, коректно цитувати й наводити джерела інформації, яка використовується в науково-освітній діяльності;
- дотримуватися вимог антикорупційного законодавства України;
- відповідально й ощадливо використовувати майно та обладнання Університету за прямим призначенням у науково-освітніх цілях, під час виконання посадових обов'язків та/або для професійного розвитку;
- ставитись з довірою та вимогливістю один до одного, обмінюватись досвідом та інформацією в межах університетської спільноти, надавати необхідну підтримку для досягнення найкращих результатів діяльності;
- виявляти ініціативу щодо підвищення якості освітньої та наукової діяльності;
- утримуватись від поширення неправдивої та/або неперевіреної інформації про Університет або членів університетської спільноти, розкриття конфіденційної інформації та персональних даних інших осіб;
- не виступати від імені Університету або його структурного підрозділу без спеціальних повноважень;
- дотримуватись правил безпеки, гігієни праці, підтримувати чистоту і порядок та здоровий спосіб життя. В Університеті заборонено куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин;
- толерантно і коректно ставитись до кожного члена університетської спільноти та гостей Університету, незалежно від статі, віку, посади, статусу, культурних, расових, національних відмінностей, соціального або географічного походження, стану здоров'я, політичних поглядів, релігійних переконань;
- вирішувати конфліктні ситуації конструктивно, в атмосфері взаєморозуміння та поваги, предметно та справедливо;
- поважати права і свободи, честь і гідність особистості, не допускати приниження, гендерного насильства, у тому числі сексуальних домагань та дискримінації на робочому місці та в освітньому процесі, експлуатації будь-якого характеру;
- утримуватись від будь-яких дій і висловлювань, які суперечать етичним нормам і можуть завдати шкоди іншим людям та/або репутації, майну, фінансовому стану Університету
- допомагати іншим членам університетської спільноти у скрутних життєвих обставинах.

3.2. Етичні норми діяльності адміністрації:

- забезпечувати умови для утвердження та дотримання етичних принципів в університетському просторі;
- створювати сприятливі умови для ефективної діяльності всіх членів університетської спільноти, розкриття творчого потенціалу учасників освітнього процесу;
- виявляти однакову повагу і ввічливість до всіх членів університетської спільноти;
- запобігати конфліктним ситуаціям, а в разі їх виникнення розв'язувати на основі неупередженого, прозорого та докладного вивчення;
- не ухвалювати рішень на основі неперевіреної інформації або інформації, одержаної з анонімних джерел;
- мінімізувати бюрократичні процедури до рівня, який забезпечить продуктивність роботи членів університетської спільноти;
- не допускати перевищення посадових повноважень.

3.3. Етичні норми діяльності науково-педагогічних працівників:

- визнавати, поважати і забезпечувати свободу думки і слова учасників освітнього процесу;
- здійснювати професійну діяльність на високому якісному рівні, підвищувати наукову кваліфікацію і викладацьку майстерність;
- дотримуватись педагогічної етики;
- вказувати свою належність до Університету під час опублікування результатів власних наукових досліджень та навчально-методичних робіт, виконаних у межах трудових та інших договірних відносин з Університетом;
- об'єктивно і справедливо оцінювати результати наукової та освітньої діяльності;
- дбати про патріотичне, правове, екологічне та культурно-естетичне виховання студентів, мотивувати їх до навчання;
- визнавати пріоритетність роботи в Університеті перед іншими видами фахової діяльності поза межами Університету;
- поважати особистісний простір колег.

3.4. Етичні норми діяльності слухачів відділення довузівської підготовки, здобувачів вищої освіти, слухачів Інституту післядипломного навчання:

- використовувати всі можливості, які пропонує Університет, для набуття фахових компетентностей та особистісного розвитку;
- обстоювати цінності академічної доброчесності та дотримуватися її правил у всіх видах діяльності;
- не надавати прямо або опосередковано неправомірну вигоду чи подарунок іншим членам університетської спільноти з метою схилити їх до протиправного використання службових повноважень; повідомляти керівництво Університету про будь-які прояви корупції;

- надавати підтримку іншим студентам, зокрема студентам молодших курсів, у процесі навчання, їх адаптації до студентського життя тощо.

3.5. Етичні норми діяльності навчально-допоміжного персоналу:

- бути чесними, порядними і відповідальними у виконанні своїх функціональних повноважень;
- дотримуватися умов конфіденційності в користуванні фаховою інформацією; бути ввічливими і виявляти повагу до всіх членів університетської спільноти;
- створювати в межах своїх фахових повноважень сприятливі умови для роботи науково-педагогічних працівників та навчання і громадської діяльності студентів Університету;
- не допускати публічного коментування приватного життя чи особистих якостей інших членів університетської спільноти.

3.6. Етичні норми поведінки щодо партнерів Університету та третіх сторін:

- дотримуватись загальних етичних норм поведінки;
- ввічливо та з повагою ставитись до партнерів і гостей Університету;
- відповідально ставитись до розвитку відносин з партнерами, спонсорами Університету, органами влади, професійними мережами тощо;
- забезпечувати прозорість використання спонсорської допомоги Університету, отриманої у формі грошей, матеріальних цінностей або послуг;
- не використовувати свої службові повноваження, становище, будь-яке державне та власне майно або кошти Університету в приватних інтересах або з метою одержання неправомірної вигоди;
- з розумінням ставитись до культурних особливостей та норм етичної поведінки іноземних партнерів і гостей Університету.

5. Адміністрування

5.1. Дотримання Кодексу членами університетської спільноти

Члени університетської спільноти зобов'язані визнавати принципи та норми Кодексу і в своїй діяльності неухильно його дотримуватися. Це зобов'язання засвідчується особисто під час зарахування на посаду чи вступу на навчання.

Незнання або нерозуміння принципів і норм Кодексу не є виправданням неетичної поведінки представника університетської спільноти.

5.2. Повідомлення про порушення

У разі виявлення порушень Кодексу член університетської спільноти може самотійно вжити коригувальних заходів або звернутись до безпосереднього керівника. Член університетської спільноти також може скористатись правом звернутись до

керівника вищого рівня. Особи, які повідомляють про порушення або ймовірне порушення, мають гарантію захисту від переслідування.

5.3. Розв'язання етичних конфліктів

У разі виникнення етичних конфліктів між членами університетської спільноти оптимальним способом розв'язання є добровільне примирення. За неможливості врегулювання конфлікту в робочому порядку член університетської спільноти може подати заяву до Комісії з питань етики та академічної доброчесності.

5.4. Комісія з питань етики та академічної доброчесності

Комісія з питань етики та академічної доброчесності – колегіальний експертно-консультативний орган, метою якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв'язанню етичних конфліктів між членами університетської спільноти.

Організація діяльності Комісії з питань етики та академічної доброчесності, процедура розгляду справ щодо порушення Кодексу та норм академічної доброчесності членами університетської спільноти, а також способи дисциплінарного впливу регулюються Положенням «Про комісію з питань етики та академічної доброчесності у Білоцерківському національному аграрному університеті».

6. Відповідальність за невиконання положень Кодексу

6.1. Виконання Кодексу забезпечується на основі морального самоконтролю кожного члена університетської спільноти. Кожен зобов'язаний дотримуватися Кодексу і в разі виявлення порушень спробувати припинити їх власними силами.

6.2. Відповідальність і контроль за дотриманням Кодексу несуть керівники структурних підрозділів університету, голови студентських рад факультетів, старости курсів, груп.

6.3. Щодо осіб, які порушили правила і положення Кодексу, можуть застосовуватися моральний осуд (публічне обговорення та ін.), заходи адміністративної, цивільно-правової, кримінальної відповідальності залежно від систематичності і тяжкості порушень.

7. Прикінцеві положення

6.1. Цей Кодекс набуває чинності з моменту його ухвалення Конференцією трудового колективу та відповідно до наказу Університету.

6.2. Пропозиції щодо змін і доповнень до Кодексу, які може вносити кожний член університетської спільноти через відповідне звернення, розглядає Комісія з питань етики та академічної доброчесності і виносить на

обговорення університетської спільноти з подальшим затвердженням нової редакції Кодексу.

6.3. Зміни та доповнення вносяться до Кодексу на підставі рішення Конференції трудового колективу.